

Kínzóeszközök Volterrában

I tália szívében, a gyönyörű Toscana térségében található egy kisváros: Volterra. Itt lelt otthonra – sok egyéb látványosság mellett – egy olyan múzeum, amely azoknak az eszközöknek válogatott csoportját kívánja bemutatni, amelyekkel az emberek saját társait kínozták. A hihetetlenül gazdag fantáziáról és találményságról árulkodó kiállítási tárgyak nyomasztó élménnyel gazdagítják az oda látogatókat. A kiállított tárgyak többségének a működését pontosan leírják négy nyelven (olasz, francia, angol, német), nehogy a kedves látogató figyelmét elkerülje valamely fontos szelete a középkor csupán nehezen elképzelhető gonoszságának. Íme néhány példa az emberi kreativitás határtalanságára:

A kínpad elsősorban a katonai igazságszolgáltatás eszközeként szolgált, egészen a két világháború közti időszakig. Az egyházi és világi törvényszékek eljárásai során, valamint a nyomozásban is előszeretettel használták. A kínzás abból állt, hogy az áldozatot ráültették az eszköz éles, sarkos hátára és a lábaira egyre nehezebb és nehezebb súlyokat kötöttek. Így kellett „lovagolnia” gyakran több napot, amely súlyos égési sérüléseket okozott és hihetetlen fájdalommal járt.

A kényszermunkás talicskája. Így nevezték ezt a kínzóeszközt, amit a kényszermunkára ítélt gonosztevő testéhez kötöttek és ezzel kellett közlekednie éjjel-nappal. Természetesen a talicska teli volt kövekkel, hogy minden egyes lépést megnehezítsen. Ráadásul a súlyos terhet láncokkal rögzítették a testre, így az is fájdalmas sebeket hagyott a bűnös bőrén.

Oktatási vonatkozása van azoknak a találó büntetéseknek, amelyek azt mutatják be, hogy a gyerekek szabálysértő viselkedését milyen módon szankcionálták az iskolákban. Ezek a módszerek joggal tekinthetők a testi-lelki kínzással egyenértékűnek. Elsősorban a buta,

lusta és visszakozó diákokat büntették. A legenyhébb sérülést talán a „körmös” okozta, amikor a gyerek kezét pálcával verték (a magyar oktatás történetében ez inkább úgy zajlott, hogy a gyerekek össze kellett szőritania az ujjait és a felfelé fordított újjbegyeire ütött a tanár egy vonalzóval), azonban voltak ennél jóval súlyosabb büntetések is, mint a tábla mellett órák hosszát való egyhelyben állás vagy a kukoricán térdeplés. Sajnos ezek az ún. *nevelési eszközök* gyakran inkább az oktatók szadisztikus hajlamainak engedtek szabad teret, míg a diákoknál nem érték el a kívánt hatást. Pedig ezeket a büntetéseket az egész osztály szeme láttára kellett kiszabni és végrehajtani, hogy ezzel is példát statuáljanak.

A múzeumot bemutató rövid leírásból egyértelműen kitűnik, hogy a 2004. májusában nyílt kiállítás egyik fő célja az, hogy felhívja a figyelmet arra, hogy a kínzások története még nem ért véget. A mai napig vannak olyan helyek a világon, ahol ez a fajta perverz emberi kreativitás még mindig aktív szerepet talál magának. Mégis nyitva marad az a kérdés, hogy vajon miért foglalkoznak szerte a Földön ilyen rengetegen ennek az elszomorító történelemnek a képszerű bemutatásával? Mit keresnek a látogatók, amikor néha az emberi gyomrot is próbára tevő jelenetek játszódnak le a szemük előtt? Talán mindenki mást keres, mindenkinek mást jelent ez a szelete a jogtörténetnek, de bármi is legyen a látogatás oka, Volterrában sok válasz áll az érdeklődők rendelkezésére.

Beke-Martos Judit

Tortúramúzeum Český Krumlovban

tás „fénykorába”, és a középkor kegyetlen világába. A vallomások kicsikarására használt módszerek igen változatosak voltak, ehhez egyre rafináltabb eszközöket vettek igénybe.

A kiállítás több mint 400 négyzetméteren csaknem 100 különböző kínzóeszközt állítottak ki. A kiállítást 10 viaszfigura teszi élővé és 2 élethű audiovizuális bemutató egészíti ki: az első egy boszorkány megégetését, a második egy karddal végrehajtott lefejezést mutat be.

A múzeum naponta 9 és 20 óra között látogatható.

A múzeum címe: Námistř Svornosti Nr. 1, 381 01 Český Krumlo Telefon: +420 380 766 343

Elérhetőség: www.ckrumlov.cz/de/mesto/firmy/i_mustor.htm

A dél-csehországi Český Krumlov városában, történelmi környezetben működik a tortúramúzeum (Museum Tortury). A városháza hangulatos, régi épületének középkori pincéjét állították helyre, itt kapott helyet a múzeum kiállítása. A korhű termekben elhelyezett bemutató visszavezeti a látogatót a kínvalla-